

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

5 Præterea Papalis Sanctitas ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

sibi traxerunt. Quod enim malorum amplius iam horrebūt mortales, quando sibi peccandi licentiam ac impunitatem, nedum in vita, sed & post obitum ære licet immodico, comparari posse a nundinatoribus illis indulgentiaris, semel persuasum habent? maxime Germani, quibus per hos vera pietatis fucos, sub religionis persona, nihil non persuaderi difficile est: vt ingenio plane ad pietatem credulo est Germania.

4 Et licet indulgentiæ hæc non semel in hoc ad Germanos missæ sint, quasi ex corrasa earum venditione pecunia, fideles contra barbaros, essent tutandi ac defendendi. Euentu tamen compertum habent Germani, pecuniam hanc non in rem fidei, aut alioquin reipub. christianæ necessariam, sed in propinquorum luxum, ac subleuandam familiam ipsorum esse versam, quo vno bina hæc nata sunt pericula maxima incommoda, quæ & offendicula orta sunt simplicibus, & quæ nunc Germani toties sentientes lusam fidem, quum vere iam res postulat, vt contra Turcas instituatur expeditio bellica, nullis rationibus persuaderi se patiuntur, vt credant, quod res ipsa fere notorium facit, ita scilicet instare ceruicibus nostris crudeles Turcas, suspicantes semper prioribus simile quippiam agi. Quæ vna ratio est, vt tam egre manus contra Turcas iungant. Quorum ergo malorum & in rebus temporalibus, ac Christianifidelium conscientijs, causæ fuerint Romanæ Indulgentiæ, sanctitas Apostolica, pro sublimitate captus sui, exigua opera, vel inde, si non ex re vlla alia, coniectura consequi poterit.

5 Præterea Papalis Sanctitas, cæterique Episcopi, ac ecclesiæ Romanæ columnæ, casus aliquot suæ tantum absolutioni reliquos fecerunt, quorum si vnum aut alterum commiseris, iam aut numerandum, aut absolutione tibi carendum est, neque quæ in hoc reseruari sint, vt vel inde nummorum aliquid eis accrescat. Quod ex eo conijcere licet, quod in casibus etiam quantum

uis pro tempore honestis, aut necessarijs, nunq̄ tamen, nisi numeretur aliquid dispēfant, At si nihil attuleris, numerauerisue, indispensatus perpetuo maneat oportet.

Verum, si quis vnde numeret, habeat, iam nedum præfentes indulgentur harum constitutionum transgressiones, sed & in futurum impune, vt eas ipsas transgredi liceat, indulto permittitur. Quo fit vt ansam inde accipiant ij, cū quibus ita dispensatum est, peierandi, homicidia, adulteria, & similia flagitia perpetrandi, quando quilibet ex sacerdotum vulgo, absolutionem emptitiā virtute indulti his impartiri potest. Quæ malorum seges tota ex habendi libidine, auriq̄ sacra fame, qua nunc Ecclesiasticorum nonnulli misere excruciantur, originem ducit.

DE PRÆDicatoribus Indulgentiarum Stationarijs.

Et & aliud indulgentijs vendendis addictum hominum genus, quos Stationarios vulgo vocant, hi rusticorum plerunq̄ abutuntur simplicitate, dum omnes vicus, villas, pagos, angiportus, omniaq̄ peragrant castella & oppidula, prædicantes sancti cuiuspiam, Valentini puta, Hupertii, Cornelij, Anastasijue sanctimoniam, ac quantum ad rem familiārem addat, si quotannis hunc vel illum munusculo aliquo, quod eis Stationarijs scilicet in commodum cedat, demulceas. Inscribe tesq̄ dehinc simplices, sub sancti alicuius numen ac tutelam, promittētesq̄, vt hoc aut altero morborum genere vacaturus sit, qui eis annum censum penderit. Quæ omnia in hoc excogitata sunt, vt simplices illi ad viuū vsq̄ exugantur. Nam primum hoc negocium a sancto Antonio coeptum, in innumera morborum genera, dehinc surreuit diduci, ita vt vix supersit morbus nunc aliquis, cui Stationarij non & peculiarem Sanctum, tanq̄ tabernę vel negociationi præposuerint. Processitq̄ eo vsq̄ eius mali serpigo, vt pauperū ac simplicium illorum, Quæstuarij ac Stationarij

A ij